

Historický ústav

SEMINÁŘ Z DĚJIN STŘEDOVĚKU C

studijní opora pro kombinovanou formu studia v bakalářském studijním programu Historické vědy, specializace Archivnictví

PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Hradec Králové

2017

Anotace

Seminář je zaměřen na praktické seznámení s prameny a odbornou literaturou týkající se českých dějin od počátků vlády Lucemburské dynastie do nástupu Habsburků na český trůn (1310–1526). Součástí semináře je trénink zpracování vlastního odborného textu, analýzy a interpretace pramenů, odborná diskuze a propojení probírané látky s historickou mapou.

Základní informace o kurzu

- povinný předmět, doporučený **první ročník (letní semestr)**
- počet **kreditů 2**, rozsah výuky **12 hodin** a konzultace
- podmínky udělení **zápočtu**:
 - aktivní účast v seminářích,
 - seminární práce ze zadaných okruhů témat,
 - úspěšné splnění závěrečného kolokvia (*sestává z orientace na historické mapě, diskuse nad seminární prací a rozboru zadaných ukázek z pramenů včetně jejich historického a historiografického kontextu*)

Tematický plán kurzu

1. Úvod do historiografie českého pozdního středověku
2. Jan Lucemburský
3. Karel IV.
4. Kořeny české reformace
5. Husitská revoluce
6. Vláda Zikmunda Lucemburského a Albrechta II. Habsburského
7. Města v pozdním středověku
8. České země v době interregna (1439–1453)
9. Vláda Jiřího z Poděbrad
10. Stavovská monarchie v době jagellonské
11. Náboženské poměry v pohusitských Čechách
12. Pronikání humanismu a renesance na území České koruny

Základní literatura

Povinná literatura

KUTNAR, František – MAREK, Jaroslav, Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví, Praha 2009, s. 38–52.

SEMOTANOVÁ, Eva a kol., Atlas českých dějin. 1.–2. díl, Praha 2004.

ŠANDERA, Martin – MUSIL, František – BERAN, Zdeněk, Dokumenty k dějinám českého středověku a raného novověku II, Hradec Králové 2010.

Doporučená literatura

SYNTÉZY A UČEBNICE

ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012.

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka a kol., Dějiny správy v českých zemích. Od počátku státu po současnost, Praha 2005.

BOBKOVÁ, Lenka – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl IV.a/b. Lucemburkové, Praha – Litomyšl 2003.

ČORNEJ, Petr, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl V. 1402–1437, Praha – Litomyšl 2000.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.

HOFFMANN, František, Středověké město v Čechách a na Moravě, Praha 2008.

JIRÁSKO, Luděk, Církevní řády a kongregace v zemích českých, Praha 1991.

KADLEC, Jaroslav, Přehled českých církevních dějin I, Praha 1991.

FOLTÝN, Dušan – SOMMER, Petr – VLČEK, Pavel, Encyklopedie českých klášterů, Praha 2002.

HLAVÁČEK, Ivan – KAŠPAR, Jaroslav – NOVÝ, Rostislav, Vademecum pomocných věd historických, Praha 1993, 1997, 2002 atd.

PETRÁŇ, Josef a kol., Dějiny Československa I (do roku 1648), Praha 1990.

MONOGRAFIE

ANTONÍN, Robert, Ideální panovník českého středověku. Kulturně-historická skica z dějin středověkého myšlení, Praha 2013.

SPĚVÁČEK, Jiří: Jan Lucemburský a jeho doba 1296–1346, Praha 1994.

KAVKA, František: Vláda Karla IV. za jeho císařství I–II, Praha 1993.

KAVKA, František: Karel IV, Praha 1998.

KAVKA, František, Život na dvoře Karla IV., Praha 1993.

SEIBT, Ferdinand: Karel IV. císař v Evropě, Praha 1999.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: Arnošt z Pardubic, Praha 2008.

MEZNÍK, Jaroslav: Lucemburská Morava (1310–1423), Praha 1999.

SPĚVÁČEK, Jiří: Karel IV. Život a dílo (1316–1378), Praha 1979.

SPĚVÁČEK, Jiří: Václav IV (1361–1419), Praha 1986.

ŠTĚPÁN, Václav: Moravský markrabě Jošt, Brno 2006.

KEJŘ, Jiří, Husův proces v Kostnici, Praha 2000.

CERMANOVÁ, Pavlína, Čechy na konci věků: apokalyptické myšlení a vize husitské doby, Praha 2013.

SOUKUP, Pavel, Jan Hus. Život a smrt kazatele, Praha 2015.

COUFAL, Dušan: Polemika o kalich mezi teologií a politikou 1414-1431, Praha 2013.

ŠMAHEL, František: Jan Hus. Život a dílo, Praha 2013.

ŠMAHEL, František: Husitská revoluce 1–4, Praha 1995–1996.

ŠMAHEL, František, Idea národa v husitských Čechách, Praha 2000.

ŠMAHEL, František, Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje, Praha 2001.

KAVKA, František: Poslední Lucemburk na českém trůně, Praha 1998.

MOLNÁR, Amedeo: Na rozhraní věků. Cesty reformace, Praha 1985.
 ČORNEJ, Petr, Světla a stíny husitství, Praha 2011.
 NOVOTNÝ, Robert – ŠÁMAL, Petr: Zrození mýtu. Dva životy husitské epochy, Praha 2011.
 BOUBÍN, Jaroslav, Česká „národní“ monarchie: k domácím zdrojům a evropskému kontextu království Jiřího z Poděbrad, Praha 1992.
 MACEK, Josef, Jagellonský věk v českých zemích, Praha 2002.
 ŠIMŮNEK, Robert, Reprezentace české středověké šlechty, Praha 2013.
 MACEK, Josef, Česká středověká šlechta, Praha 1997.
 MACEK, Josef, Víra a zbožnost jagellonského věku, Praha 2001.
 MALÝ, Karel – PÁNEK, Jaroslav (edd.): Vladislavské zřízení zemské a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500-1619), Praha 2001.
 VÁLKA, Josef, Husitství na Moravě. Náboženská snášenlivost. Jan Amos Komenský, Brno 2005.

Jak postupovat při samostudiu

- **každé téma je strukturováno** na oddíl obecných cílů, povinných studijních materiálů, dílčích úkolů a doplňující literatury
- **obecné cíle** tvoří základ zkoušené látky při závěrečném kolokviu
- **studijní materiály** představují číslované ukázky z níže představeného skriptu dostupného přihlášeným uživatelům na webu univerzity (<https://www.uhk.cz/cs-CZ/UHK/Header/rozsirene-vyhledavani?lidelId=uhk-psberaz1>), nebo jsou přístupné na webu Centra mediévistických studií (<http://147.231.53.91/src/index.php>)
- každý studijní materiál je provázen sérií **dílčích úkolů** v podobě konkrétních otázek, jejichž zodpovězení vede k odpovědím na obecné otázky a k celkovému pochopení tématu
- ke snadšímu porozumění problematice a k prohloubení studia je ke každému tématu doporučena **doplňující literatura**, která je k dispozici v univerzitní či ve Studijní a vědecké knihovně (<https://aleph.svkhk.cz/F?RN=470571217>)

1. Úvod do historiografie českého středověku

OBECNÉ CÍLE

1. *Seznámit se základními žánry a díly českého středověkého dějepisectví 14.–15. století.*
2. *Zadat samostudium rekonstrukčních map v: SEMOTANOVÁ, Eva a kol., Atlas českých dějin. 1.–2. díl, Praha 2004 (**zadání bude specifikováno v semináři**).*
3. *Seznámit se strukturou skriptu: ŠANDERA, Martin – MUSIL, František – BERAN, Zdeněk, Dokumenty k dějinám českého středověku a raného novověku II, Hradec Králové 2010.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

KUTNAR, František – MAREK, Jaroslav, Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví, Praha 2009, s. 38–52.

SEMOTANOVÁ, Eva a kol., Atlas českých dějin. 1.–2. díl, Praha 2004.

ŠANDERA, Martin – MUSIL, František – BERAN, Zdeněk, Dokumenty k dějinám českého středověku a raného novověku II, Hradec Králové 2010, s. 3–10, 196–226.

DÍLČÍ ÚKOLY

Každá ukázka ve skriptu je opatřena krátkým regestem (výtahem), stručným historickým komentářem a poznámkou o příslušných vědeckých edicích. Podrobné informace k těmto edicím je pak možno dohledat ve skriptu na s. 196–226.

Pozor!!! Ke kolokviu je třeba nastudovat nejen vlastní pramenné texty, ale také tyto doprovodné informace.

2. Jan Lucemburský

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

15. 1311: Tzv. Inaugurační diplom krále Jana Lucemburského, kterým slibuje dodržovat stará zemská práva
19. 1335: Smlouva mezi českým králem Janem Lucemburským a polským králem Kazimírem III.

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Určete typ pramene, charakterizujte jej a zasadte do historického kontextu.*
2. *Popište a objasněte Janovu titulaturu v inauguračním diplomu.*
3. *Jaké je dispoziční jádro inauguračních diplomů krále Jana Lucemburského?*
4. *Jaké je dispoziční jádro visegrádské smlouvy?*
5. *Vytvořte seznam slezských knížat jmenovaných ve smlouvě a lokalizujte jejich rezidenční města na mapě.*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- BOBKOVÁ, Lenka – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl IV.a. Lucemburkové, Praha – Litomyšl 2003.
- HLAVÁČEK, Ivan – KAŠPAR, Jaroslav – NOVÝ, Rostislav, Vademecum pomocných věd historických, Praha 1993, 1997, 2002 atd.
- MEZNÍK, Jaroslav: Lucemburská Morava (1310–1423), Praha 1999.
- SPĚVÁČEK, Jiří: Jan Lucemburský a jeho doba 1296–1346, Praha 1994.
- ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012.

3. Karel IV.

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

21. 1348: Zakládací listina Karlovy univerzity
23. 1355: Ukázka z Majestas Karolina

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Charakterizujte uvedené prameny a jejich historický kontext.*
2. *Co je obsahem narace v zakládací listině pražské univerzity?*
3. *Jak je univerzita v textu nazývána?*
4. *Komu byla tato univerzita otevřena?*
5. *Popište v Praze ustanovený systém fakult a univerzitní instituce, jež zde posloužily za vzor.*
6. *Jakými důvody argumentuje Karel IV. pro přijetí zákoníku a čím nutně narazil na odpor šlechty?*
7. *Co jej vedlo k zakotvení institutu nezcizitelných statků České koruny? O jaké lokality se jednalo?*
8. *Jak se zákoník staví vůči tzv. ordálům?*
9. *Vysvětlete podstatu tzv. výhostních listů.*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

ANTONÍN, Robert, Ideální panovník českého středověku. Kulturně-historická skica z dějin středověkého myšlení, Praha 2013.

BOBKOVÁ, Lenka – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl IV.b. Lucemburkové, Praha – Litomyšl 2003.

HLAVÁČEK, Ivan – KAŠPAR, Jaroslav – NOVÝ, Rostislav, Vademecum pomocných věd historických, Praha 1993, 1997, 2002 atd.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka a kol., Dějiny správy v českých zemích. Od počátku státu po současnost, Praha 2005.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: Arnošt z Pardubic, Praha 2008.

KAVKA, František: Vláda Karla IV. za jeho císařství I–II, Praha 1993.

KAVKA, František: Karel IV, Praha 1998.

KAVKA, František, Život na dvoře Karla IV., Praha 1993.

MEZNÍK, Jaroslav: Lucemburská Morava (1310–1423), Praha 1999.

SEIBT, Ferdinand: Karel IV. císař v Evropě, Praha 1999.

SPĚVÁČEK, Jiří: Karel IV. Život a dílo (1316–1378), Praha 1979.

ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012.

4. Kořeny české reformace

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

30. 1415: Petr z Mladoňovic informuje o odsouzení a smrti Mistra Jana Husa
31. 1415: Stížný list české a moravské šlechty do Kostnice proti Husovu upálení

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Charakterizujte uvedené prameny a vysvětlete jejich historický kontext.*
2. *Popište literární prostředky použité Petrem z Mladoňovic a cíl jeho vyprávění.*
3. *Identifikujte přední osoby z intulace Stížného listu a charakterizujte skupinu vydavatelů jako celek.*
4. *Shrňte podstatu jeho argumentace.*
5. *Jak se staví list k Zikmundu Lucemburskému?*
6. *Jaké naděje list vkládá do budoucího papeže?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

BOBKOVÁ, Lenka – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl IV.b. Lucemburkové, Praha – Litomyšl 2003.

CERMANOVÁ, Pavlína, Čechy na konci věků: apokalyptické myšlení a vize husitské doby, Praha 2013.

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

COUFAL, Dušan: Polemika o kalich mezi teologií a politikou 1414-1431, Praha 2013.

ČORNEJ, Petr, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl V. 1402–1437, Praha – Litomyšl 2000.

KEJŘ, Jiří, Husův proces v Kostnici, Praha 2000.

SOUKUP, Pavel, Jan Hus. Život a smrt kazatele, Praha 2015.

ŠMAHEL, František: Husitská revoluce 1–2, Praha 1995–1996.

ŠMAHEL, František: Jan Hus. Život a dílo, Praha 2013.

ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012.

5. Husitská revoluce

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

32. 1419: Zpráva Starých letopisů českých o počátcích tzv. potí na hory a událostech v Praze 30. července 1419
33. 1420: Veřejné vyhlášení Čtyř artikulů pražských
34. 1423: Žižkův vojenský řád
38. 1434: Zpráva kronikáře Bartoška z Drahonic o bitvě u Lipan

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *K samostudiu: Mikuláš z Husi.*
2. *Rekonstruuje na mapě pražské události ze 30. července 1419.*
3. *Jakými autoritami argumentují autoři pražských artikulů?*
4. *K jakým důsledkům vedlo uplatnění prvního artikulu?*
5. *S jakou morální kvalitou bylo spjato přijímání podobojí ve druhém artikulu?*
6. *Co všechno se míní panováním kněží ve třetím artikulu?*
7. *Vysvětlíte jeho spojitost s procesem tzv. sekularizace.*
8. *V čem tkví revolučnost čtvrtého artikulu?*
9. *Porovnejte znění Čtyř pražských artikulů s týmiž články formulovanými v Žižkově vojenském řádu?*
10. *Jaké byly hlavní vojenské zásady v něm obsažené?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr, Světla a stíny husitství, Praha 2011.

ČORNEJ, Petr, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl V. 1402–1437, Praha – Litomyšl 2000.

FOLTÝN, Dušan – SOMMER, Petr – VLČEK, Pavel, Encyklopedie českých klášterů, Praha 2002.

HOFFMANN, František, Středověké město v Čechách a na Moravě, Praha 2008.

KAVKA, František: Poslední Lucemburk na českém trůně, Praha 1998.

MOLNÁR, Amedeo: Na rozhraní věků. Cesty reformace, Praha 1985.

NOVOTNÝ, Robert – Šámal, Petr: Zrození mýtu. Dva životy husitské epochy, Praha 2011.

ŠMAHEL, František: Husitská revoluce 1–4, Praha 1995–1996.

ŠMAHEL, František, Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje, Praha 2001.

ŠMAHEL, František, Idea národa v husitských Čechách, Praha 2000.

6. Vláda Zikmunda Lucemburského a Albrechta II. Habsburského

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studovaný text a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

39. 1436: Zpráva o vyhlášení kompaktát v Jihlavě

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Jaká jsou základní ustanovení Basilejských kompaktát?*
2. *Komu a kým mělo být v Čechách a na Moravě podáváno podobojí?*
3. *Bylo podle kompaktát možné změnit způsob přijímání z/na podobojí?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.

KAVKA, František: Poslední Lucemburk na českém trůně, Praha 1998.

ŠMAHEL, František – BOBKOVÁ, Lenka (edd.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012.

7. Města v pozdním středověku

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

46. 1460: Řešení sporu mezi královskými městy
52. 1487: Albrecht a Heřman z Rychnova darují obyvatelům svého poddanského města Rychnova právo odúmrtí
56. 1509: Zápis v městské knize, Závěť Voršily Budíkové

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Kteří zemští úředníci byli pověřeni řešením sporu mezi Žatcem a Kadaní v roce 1460?*
2. *O co vedla jmenovaná města spor?*
3. *Vysvětlete pojmy odúmrtí a, poručník. Jak bylo stanoveno roku 1487 právo odúmrti v Rychnově?*
4. *Vysvětlete pojmy: kšaft, in penthecost, záduší. Co všechno se mohlo stát obsahem kšaftu?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.

HOFFMANN, František, Středověké město v Čechách a na Moravě, Praha 2008.

ŠMAHEL, František, Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje, Praha 2001.

8. České země v době interregna (1439–1453)

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

42. 1440: List mierný z 29. ledna
43. 1440: Zápis spojených čtyř východočeských krajů na mír zemský ze 17. března

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Které osoby jsou jmenovány v čele intitulace Listu mierného?*
2. *Co tvořilo základní ustanovení Listu mierného?*
3. *Která politická skupina trátila na rozhodnutích krále Albrechta II. Habsburského?*
4. *Vysvětlete rozdíl mezi mírem a příměřím.*
5. *Kdo je míněn „Ciesářovou Milostí“, jež má být obelána do Uher?*
6. *Kdo měl dle Listu mierného zasedat v lavicích zemského soudu?*
7. *Vysvětlete pojmy: obholdovat, rozdílce (též ubrman), záští, zboží.*
8. *Kde východočeský landfrýd odkazuje na List mierný?*
9. *Utvořte seznam základních ustanovení tohoto landfrýdu.*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

BOUBÍN, Jaroslav, Česká „národní“ monarchie: k domácím zdrojům a evropskému kontextu království Jiřího z Poděbrad, Praha 1992.

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.

9. Vláda Jiřího z Poděbrad

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

44. 1450: Odpovědný list Jiřího z Poděbrad Oldřichovi z Rožmberka z 24. května
47. 1462–1464: Návrh krále Jiřího na mírovou organizaci Evropy (*Tractatus pacis*)

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Čím zdůvodnil Jiří z Poděbrad legitimitu svého počínání vůči Oldřichovi z Rožmberka?*
2. *Jak zní typická odpovědní promulgace?*
3. *Co učinil Oldřich z Rožmberka Smilovi z Křemže?*
4. *Proti komu je namířen Poděbradův mírový projekt a koho úmyslně opomíjí?*
5. *Jakými zásadami se měli evropští panovníci napříště řídit?*
6. *Jaké instituce a organizační struktury pakt stanovuje?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

BOUBÍN, Jaroslav, Česká „národní“ monarchie: k domácím zdrojům a evropskému kontextu království Jiřího z Poděbrad, Praha 1992.

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.

ŠIMŮNEK, Robert, Reprezentace české středověké šlechty, Praha 2013.

VÁLKA, Josef, Husitství na Moravě. Náboženská snášenlivost. Jan Amos Komenský, Brno 2005.

10. Stavovská monarchie v době jagellonské

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

50. 1478: Olomoucká smlouva mezi Vladislavem II. Jagellonským a Matyášem Korvínem
55. 1500: Vladislavské zřízení zemské – ukázky
58. 1517: Svatováclavská smlouva – ukázky

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *V čem spočívala asymetrie olomoucké smlouvy?*
2. *Jaké soudy jsou zakotveny ve Vladislavském zřízení zemském?*
3. *Kdo jsou určeni nejvyššími zemskými úředníky? K jakým stavům se tyto úřady vázaly?*
4. *Najděte vizualizaci zemského soudu a identifikujte přisedící.*
5. *Kterému rodu přiznávalo zřízení přední postavení?*
6. *Jak je ve zřízení stanovena volba českého krále?*
7. *Kde jsou skryty sporné body mezi šlechtou a královskými městy?*
8. *Jak stanovuje Svatováclavská smlouva právní příslušnost šlechtických osob ve městech?*
9. *Ve kterých bodech přináší kompromis?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- BOUBÍN, Jaroslav, Česká „národní“ monarchie: k domácím zdrojům a evropskému kontextu království Jiřího z Poděbrad, Praha 1992.
- CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.
- ČORNEJ, Petr, Světla a stíny husitství, Praha 2011.
- ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.
- MACEK, Josef, Česká středověká šlechta, Praha 1997.
- MACEK, Josef, Jagellonský věk v českých zemích, Praha 2002.
- MACEK, Josef, Víra a zbožnost jagellonského věku, Praha 2001.
- MALÝ, Karel – PÁNEK, Jaroslav (edd.): Vladislavské zřízení zemské a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500-1619), Praha 2001.
- ŠIMŮNEK, Robert, Reprezentace české středověké šlechty, Praha 2013.

VÁLKA, Josef, Husitství na Moravě. Náboženská snášlivost. Jan Amos Komenský, Brno 2005.

11. Náboženské poměry v pohusitských Čechách

OBECNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studovaný text a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

Akta veřejná i sněmovní v Království českém od r. 1466 do 1500, in: AČ 5, ed. F. Palacký, Praha 1862, s. 418–427, č. 31.

- online: cms.flu.cas.cz

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Jakým způsobem určuje smlouva soužití katolíků s kališníky?*
2. *Jakým způsobem se ustanovení dotýkala různých skupin obyvatelstva?*
3. *Jaká další ustanovení byla ve smlouvě zakotvena?*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), *Husitské století*, Praha 2014.

ČORNEJ, Petr, *Světla a stíny husitství*, Praha 2011.

ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, *Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526*, Praha – Litomyšl 2007.

FOLTÝN, Dušan – SOMMER, Petr – VLČEK, Pavel, *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 2002.

JIRÁSKO, Luděk, *Církevní řády a kongregace v zemích českých*, Praha 1991.

KADLEC, Jaroslav, *Přehled českých církevních dějin I*, Praha 1991.

MACEK, Josef, *Víra a zbožnost jagellonského věku*, Praha 2001.

MOLNÁR, Amedeo, *Na rozhraní věků. Cesty reformace*, Praha 1985.

NOVOTNÝ, Robert – ŠÁMAL, Petr, *Zrození mýtu. Dva životy husitské epochy*, Praha 2011.

ŠMAHEL, František, *Husitská revoluce 4*, Praha 1995–1996.

ŠMAHEL, František, *Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje*, Praha 2001.

VÁLKA, Josef, *Husitství na Moravě. Náboženská snášenlivost*. Jan Amos Komenský, Brno 2005.

12. Pronikání humanismu a renesance na území České koruny

OBEČNÉ CÍLE

1. *Analyzovat studované texty a seznámit se se základní literaturou k tématu.*

STUDIJNÍ MATERIÁLY

48. 1469: Jan mladší z Rabštejna – Dialogus
63. 1556: Urozeného pána pana Jana z Lobkovic a na Hasištejně zpráva a naučení synu Jaroslavovi

DÍLČÍ ÚKOLY

1. *Představte jádro argumentace jednotlivých postav v Dialogu.*
2. *Jaký postoj zastává autor tohoto spisu?*
3. *Charakterizujte vztah mezi mužem a ženou popsany v Lobkovicově naučení?*
4. *Popište podle tohoto textu ideál manželky.*

DOPLŇUJÍCÍ LITERATURA

- CERMANOVÁ, Pavlína – NOVOTNÝ, Robert – SOUKUP, Pavel (edd.), Husitské století, Praha 2014.
- ČORNEJ, Petr – BARTLOVÁ, Milena, Velké dějiny zemí Koruny české. Díl VI. 1437–1526, Praha – Litomyšl 2007.
- ŠIMŮNEK, Robert, Reprezentace české středověké šlechty, Praha 2013.
- ŠMAHEL, František, Husitské Čechy. Struktury, procesy, ideje, Praha 2001.